

SAYIŞTAY KARARLARI

- GENEL KURUL KARARI

- TEMYİZ KURULU KARARLARI

GENEL KURUL KARARI

Karar No : 4865/1

Karar Tarihi : 31.10.1996

KONU

Genel İdare Hizmetleri Sınıfına dahil kadrolarda görev yapan Sağlık Meslek Lisesi Müdür ve Müdür Yardımcılarına öğretim yılına hazırlık ödeneği ödenip ödenemeyeceği hususunda 4 üncü Dairenin 4.10.1991 tarih ve 27352 sayılı tutanağa göre düzenlenen 30.12.1991 tarih ve 464 sayılı ilâmı ile 8 inci Dairenin 9.5.1991 tarih ve 2419 sayılı tutanağa göre düzenlenen 18.11.1991 tarih ve 340 sayılı ilâmında yer alan hükümler arasında aykırılık bulunduğundan bahisle içtihadın birleştirilmesi istemi.

USUL YÖNÜNDEN İNCELEME

Konya Defterdarlık Muhasebe Müdürlüğü 1989 yılı hesabının 4 üncü Dairece yargılanması sonucunda düzenlenen 30.12.1991 tarih ve 464 sayılı ilâma eşas 4.10.1991 tarih ve 27352 sayılı tutanağın 4 üncü maddesinde,

"Öğretmenlere Eğitim ve Öğretim Tazminatı Ödenmesi Hakkındaki Kanunda, parantez içine alınan bu hükümlerle müdür ve müdür yardımcılarının sözkonusu tazminattan yararlanabileceği belirtildiğinden, kanun kapsamına giren Sağlık Meslek Lisesi Müdür ve Müdür Yardımcılarına öğretim yılına hazırlık ödeneği ödenmesinde ilişik bulunmadığına karar verildi."

Denilmiş ve ilâmında bu konuda dahil olmak üzere *"maadasının belgelerine dayandığı, kayıtlarına, kanun ve nizamlarına uygun bulunduğu anlaşıldığından sorumluların beraatine"* karar verilmiştir.

Diyarbakır Defterdarlık Muhasebe Müdürlüğü 1989 yılı hesabının 8 inci Dairece yargılanması sonucunda 9.5.1991 tarih ve 2419 sayılı tutanağa istinaden düzenlenen 18.11.1991 tarih ve 340 sayılı ilâmın 16 ncı maddesinde, kadroları Genel İdare Hizmetleri Sınıfında bulunan Sağlık Meslek Lisesi Müdür ve Müdür Yardımcısına ödenen öğretim yılına hazırlık ödeneğinin, aynı ilâmın 13 üncü maddesinde yazılı gerekçeye binaen sorumlularına ödettirilmesine karar verilmiştir. İlâmın sözü edilen 13 üncü maddesinde ise,

"2377 sayılı Öğretmenlere Eğitim ve Öğretim Tazminatı Ödenmesi Hakkında Kanununun 1 inci maddesine 342 sayılı KHK ile eklenen üçüncü fıkrasında aynen, Bu madde kapsamına girenlere her öğretim yılında bir defaya mahsus olmak üzere ve öğretim yılının başladığı ay içinde Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı tarafından belirlenecek tarihte 50.000 lira öğretim yılına hazırlık ödeneği ödenir. Bakanlar Kurulu bu miktarı artırmaya ve azaltmaya yetkilidir." denilmiş, bu miktar 17.8.1989 gün ve 89/14460 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla 1 inci derecede kalkınmada öncelikli yöreler için 200.000, 2 nci derecede kalkınmada öncelikli yöreler için 150.000, diğer yöreler için de 100.000 liraya yükseltilmiştir.

"Madde kapsamına girenler" ise, aynı Kanununun 1 inci maddesinin 306 sayılı KHK ile değişik birinci fıkrasında "Kamu kurumlarında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfına dahil öğretmen unvanlı kadrolarda görevli olup, fiilen öğretmenlik yapan-

lar (ilköğretim ve okul müdürleri ile yardımcıları, cezaevi okullarında çalışan öğretmenler, yönetici, eğitim uzmanı ve eğitim uzman yardımcıları dahil, ilköğretim müfettişleri hariç) .... " olarak belirlenmiştir.

Madde hükmünden açıkça anlaşılacağı üzere, bu ödeneğin verilmesi, ilgilinin kadrosunun eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfına dahil olması ve fiilen öğretmenlik yapması (parantez içinde sayılanlar hariç) koşullarına bağlanmış olup kadroları genel idare hizmetleri sınıfına dahil bulunan okul müdür ve müdür yardımcılara bu ödeneğin verilmesi öngörülmemiştir."

Denilmiştir.

832 sayılı Sayıştay Kanununun 80 inci maddesinin birinci fıkrasında, işin gereği ve ibraz edilen belgelerin mahiyetleri bir olduğu halde aynı konu hakkında dairelerce veya Temyiz Kurulunca verilen ilâmların birbirine aykırı olması halinde, Birinci Başkanın bu ilâmları içtihadın birleştirilmesi için Genel Kurula vereceği belirtilmiştir.

Yukarıda yer alan daire kararlarının ikisinde de ödemelerin konusu ve bu ödemelerle ilgili belgeler aynı mahiyette olduğu halde, daire kararları birbirine aykırı bulunmaktadır.

Buna göre, işin gereği ve ibraz edilen belgelerin mahiyetleri bir olduğu halde, aynı konu hakkında 4 üncü ve 8 inci Dairelerce verilen ilâmlar birbirine aykırı olduğundan, içtihadın birleştirilmesi gerektiğine çoğunlukla karar verildi.

KONU İLE İLGİLİ MEVZUAT

2377 sayılı Öğretmenlere Eğitim ve Öğretim Tazminatı Ödenmesi Hakkında Kanunun 306 ve 342 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerle değişik 1 inci maddesi :

Kamu kurumlarında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfına dahil öğretmen unvanlı kadrolarda görevli olup, fiilen öğretmenlik yapanlara (ilköğretim ve okul müdürleri ile yardımcıları, cezaevi okullarında çalışan öğretmenler, yönetici, eğitim uzman yardımcıları dahil, ilköğretim müfettişleri hariç) her ay 400 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunan miktarda eğitim ve öğretim tazminatı ödenir.

Bu tazminatın ödenmesinde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun aylıklara ilişkin hükümleri uygulanır.

Bu madde kapsamına girenlere her öğretim yılında bir defaya mahsus olmak üzere ve öğretim yılının başladığı ay içinde Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı tarafından belirlenecek tarihte 50.000 lira öğretim yılına hazırlık ödeneği ödenir. Bakanlar Kurulu bu miktarı artırmaya ve azaltmaya yetkilidir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununa 527 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile eklenen ek 32 nci madde :

Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfına dahil öğretmen unvanlı kadrolarda görevli olup; fiilen öğretmenlik yapanlara (ilköğretim ve okul müdürleri ile yardımcıları, cezaevi okullarında çalışan öğretmenler, yönetici, eğitim uzmanı ve eğitim uzman yardımcıları dahil öğretim müfettişleri hariç) her öğretim yılında bir defaya mahsus olmak üzere ve öğretim yılının başladığı ay içinde Milli Eğitim Bakanı tarafından belirlenecek tarihte Bakanlar Kurulunca belirlenecek miktarda öğretim yılına hazırlık ödeneği ödenir.

ESAS YÖNÜNDE İNCELEME

Konu ile ilgili mevzuat incelenerek gereği görüldü :

Öğretim yılına hazırlık ödeneği, ilk defa 23.1.1981 tarih ve 2377 sayılı Kanunun 1 inci maddesine 5.9.1988 tarih ve 342 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle ilave edilen fıkra hükümleriyle düzenlenmiştir.

Anılan fıkroda, 2377 sayılı Kanun kapsamına girenlere her öğretim yılında bir defaya mahsus olmak üzere ve öğretim yılının başladığı ay içinde Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı tarafından belirlenecek tarihte 50.000 lira öğretim yılına hazırlık ödeneği ödeneceği ve Bakanlar Kurulunun bu miktarı artırmaya veya azaltmaya yetkili olduğu belirtilmiştir. 17.8.1989 tarih ve 89/14460 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla da bu miktar birinci derecede kalkınmada öncelikli yöreler için 200.000, ikinci derecede kalkınmada öncelikli yöreler için 150.000, diğer yöreler için de 100.000 liraya yükseltilmiştir.

Öğretim yılına hazırlık ödeneğinin kimlere ödeneceği de, 2377 sayılı Kanunun 30.12.1987 tarih ve 306 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle değişik birinci fıkrasında belirlenmiştir. Bu fıkra hükmüne göre sözkonusu ödeneğin, kamu kurumlarında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfına dahil öğretmen unvanlı kadrolarda görevli olup, fiilen öğretmenlik yapanlara (ilköğretim ve okul müdürleri ile yardımcılarını, cezaevi okullarında çalışan öğretmenlere, yönetici, eğitim uzmanı ve eğitim uzman yardımcılarını dahil, ilköğretim müfettişleri hariç) ödenmesi gerekmektedir.

Bilâhare 2377 sayılı Kanun, 9.4.1990 tarih ve 418 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 45 inci maddesi ile yürürlükten kaldırılmış ve aynı Kanun Hükmünde Kararnamenin 12 nci maddesiyle 657 sayılı Kanuna ilave edilen ek 31 inci maddede, "Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfına dahil öğretmen unvanlı kadrolarda görevli olup; fiilen öğretmenlik yapanlara (ilköğretim ve okul müdürleri ile yardımcılarını, cezaevi okullarında çalışan öğretmenler, yönetici, eğitim uzmanı ve eğitim uzman yardımcılarını dahil ilköğretim müfettişleri hariç) her öğretim yılında bir defaya mahsus olmak üzere ve öğretim yılının başladığı ay içinde Milli Eğitim Bakanı tarafından belirlenecek tarihte Bakanlar Kurlunca belirlenecek miktarda öğretim yılına hazırlık ödeneği ödenir." hükmü getirilmiştir.

418 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle getirilen sözkonusu ek 31 inci maddenin 5.2.1992 tarih ve E.1990/22, K. 1992/6 sayılı Anayasa Mahkemesi kararıyla iptali üzerine de, aynı hüküm, 18.5.1994 tarih ve 527 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 11 inci maddesi ile metinde herhangi bir değişiklik yapılmaksızın ek 32 nci madde olarak yeniden düzenlenmiştir.

Öğretim yılına hazırlık ödeneğine ilişkin olarak 2377 sayılı Kanunda yer alan hükümlerle, 527 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle 657 sayılı Kanuna getirilen ve halen yürürlükte bulunan ek 32 nci maddedeki hükümler arasında, uygulamanın ya da yapılacak yorumların değişmesini gerektirecek bir farklılık bulunmamaktadır.

Genel İdare Hizmetleri Sınıfına dahil kadrolarda görev yapan Sağlık Meslek Lisesi Müdür ve Müdür Yardımcılarına öğretim yılına hazırlık ödeneği ödenmesinin mümkün olup olmadığı hususundaki içtihat aykırılığı, esas itibarıyla, sözkonusu ödeneğin verileceği kimseleri ve bunların istisnalarını belirleyen hükmün düzenleniş biçiminden kaynaklanmaktadır.

Gerek 2377 sayılı Kanunda, gerekse 657 sayılı Kanunun ek 32 nci maddesinde, bu ödeneğin Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfına dahil öğretmen unvanlı kadrolarda görevli olup fiilen öğretmenlik yapanlara verileceği belirtilmiş, ancak parantez içinde yer alan bir hükümlerle, ilköğretim ve okul müdürleri ile yardımcılarını, cezaevi okullarında çalışan öğretmenler, yönetici, eğitim uzmanı ve eğitim uzman yardımcılarını da ödeme yapılacakları arasında dahil edilmiştir.

Söz konusu hükmün incelenmesinden anlaşılacağı üzere, öğretim yılına hazırlık ödeneğinin verilmesi iki şartın birlikte mevcudiyetine bağlanmıştır. Bu şartlardan birincisi, ilgilinin Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfında olması, ikincisi de fiilen öğretmenlik yapmasıdır. Ancak parantez içinde yer alan ve istisnaları belirleyen düzenlemeyle, ilköğretim ve okul müdürleri ile yardımcılarını, cezaevi okullarında çalışan öğretmenler, yönetici, eğitim uzmanı ve eğitim uzman yardımcılarını, fiilen öğretmenlik yapmasalar dahi bu ödeneği alabilme imkânı sağlanmıştır.

Diğer bir ifadeyle, öğretim yılına hazırlık ödeneğinin verilebilmesi için, öncelikle ilgilinin kadrosunun Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfına dahil olması, ikinci olarak da fiilen öğretmenlik yapması veya madde metninde parantez içinde sayılan görevleri yürütmesi gerekmektedir.

Konuyla doğrudan alakalı olmamakla birlikte, 657 sayılı Kanunun 213 üçüncü maddesinden sonra gelen ek maddesinin "Eğitim, Öğretim Tazminatı" başlıklı bölümünde benzer bir düzenlemeye yer verilmiş, fakat burada parantez içinde yer alan hükmünde, ek 32 nci maddeye nazaran daha açık bir ifade tarzı benimsenmiştir. Anılan madde de, ek 32 nci maddede olduğu gibi, önce "Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfına dahil öğretmen unvanlı kadrolarda fiilen görev yapanlara" denilmiş, daha sonra ise, "(Öğretmen unvanlı kadrolarda bulunanlardan okul müdürü ve okul müdür yardımcısı, yönetici ve eğitim uzmanı olarak görevlendirilenler ile cezaevi okullarında çalışan öğretmenler dahil ilköğretim müfettişleri hariç)" şeklinde bir istisna hükmü getirilmiştir. Bu hükmün ışığında bir yorum yapılması halinde de, okul müdür ve müdür yardımcılarını öğretim yılına hazırlık ödeneği verilebilmesi için öncelikle bunların Eğitim Öğretim Hizmetleri Sınıfına dahil öğretmen unvanlı kadrolarda bulunmaları gerektiği sonucu ortaya çıkmaktadır.

Bu itibarla, kadroları Genel İdare Hizmetleri Sınıfında bulunan Sağlık Meslek Lisesi Müdür ve Müdür Yardımcılarına, öğretim yılına hazırlık ödeneği verilmesine imkân bulunmamaktadır.

SONUÇ

Genel İdare Hizmetleri Sınıfına dahil kadrolarda görev yapan Sağlık Meslek Lisesi Müdür ve Müdür Yardımcılarına öğretim yılına hazırlık ödeneği ödenmesinin mümkün bulunmadığına ve içtihadın bu yönde birleştirilmesine 31.10.1996 tarihinde çoğunlukla karar verildi.

TEMYİZ KURULU KARARLARI

Tutanak No: 23802

Tutanak Tarihi: 5.3.1996

Konu: Çeşitli toplantılara katılmak üzere yurt dışına geçici görevle giden memura bireysel ve özel harcama kapsamında mütalaa edilmesi gereken taksi, telefon, otobüs, yemek, konser ve kitap giderlerinin ödenemeyeceği hk.

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra gereği görüldü:

832 Sayılı Sayıştay Kanununun 3162 sayılı Kanunla değişik 77. maddesi ile bu maddenin atıfta bulunduğu 68.maddede yazılı temyiz sebeplerinden olan kanuna aykırılık iddiasıyla süresi içinde yapılan karar düzeltme istemi usulüne uygun bulunarak esasa geçildi.

Dilekçinin karar düzeltilmesine ilişkin dilekçesine konu itiraz ve iddialarının, temyiz dilekçesine konu itiraz ve iddialara ilâve yeni bir bilgi ve belge ihtiva etmediği, ileri sürülen hususların Temyiz Kurulu Kararında dikkate alınarak değerlendirildiği;

Harcama türü ve yapılış şekli itibariyle bireysel ve özel harcama kapsamında mütalaa edilmesi gereken taksi, telefon, otobüs, yemek, konser ve kitap giderlerinin görev ve temsille doğrudan ilgili olmadığı; ayrıca bu tür harcamaların karşılanması için geçici görevlilere yeme, yatma ve yol masrafı karşılığı olarak 6245 sayılı Harcırah Kanununun ilgili maddeleri gereğince yol masrafı, yevmiye ile ikametgah ya da otel ile terminal ya da istasyon arasında taksi ücreti ödendiğinden anılan Kanun kapsamında mütalaa edilmesi gereken, yemek, taksi, otobüs ücreti gibi giderlerin temsil ve ağırlama kapsamında düşünülerek karşılığının ödenmesine imkân olmadığı anlaşılmaktadır.

Bu nedenle, dilekçi iddialarının reddiyle,

845 sayılı ilâmın 4.maddesiyle verilen tazmin hükmünün tastikine ilişkin 3.5.1994 tarih 23442 tutanak sayılı Temyiz Kurulu Kararının düzeltilmesine gerek olmadığına, (Temyiz Kurulu ve 5.Daire Başkanı F.Yılmaz, Üye N.Güvenç, Ö.F.Çulhacı, M.E.Şenocak ve E.Kesim'in, yurt dışında yapılan harcamalar, temsilin gerektirdiği ve makam sahibinin takdir yetkisi içinde yapılan harcamalar olduğundan ve 480 ayrıntı kodundan karşılanmasında mevzuata aykırılık bulunmadığından Temyiz Kurulu Kararının düzeltilerek tazmin hükmünün kaldırılması gerektiği yolundaki ayrışık görüşlerine karşı) oyçokluğu ile

Konu:

1- a) İl Özel İdaresinin işlettiği Petrol Ofisine petrol taşımakta kullanılan tankerin damperli kamyon gibi iş makinası zımında değerlendirilmesinde hazinenin kaybının olmayacağı,

b) Bütçe Uygulama Talimatı hükmü uyarınca ve bu talimatın yetki verdiği Valilik makamınca yabancı menşeli binek otosu yerine yine bu konunun verdiği yetkiye dayanılarak çıkarılan Bütçe Uygulama Talimatı hükmü uyarınca Valilik Makamınca yerli binek arabası alınmasında mevzuata aykırılık olmadığı,

c) İl Özel İdaresinin mallarında çeşitli kanunlar ve İl Özel İdaresi Kanununun 75 inci maddesi uyarınca korunması açısından Devlet malı olduğu açıkça belirtilmektedir. Devlet malı olan otolarına kasko sigortalarının yaptırılmayacağı hk.

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra gereği görüldü:

1-237 sayılı Taşıt Kanununun 2 nci maddesinde:

"Traktör, arazöz, motorla işleyen her çeşit ziraat ve inşaat makineleri, hava taşıtları münhasıran askeri maksatlar için kullanılan ve ordunun silah ve teçhizatından mahdud bulunan taşıtlar bu kanun hükümlerine tabi değildir." denilmektedir.

Aynı kanununun 10 uncu maddesinde:

"Genel ve Katma Bütçeli dairelerce bu kanuna göre satın alınacak taşıtların cinsi, adedi ve hangi hizmetleri için satın alınacağı her yıl bütçe kanunlarına bağlı (R) işaretli cetvelde gösterilir.

Genel bütçeye dahil dairelerin satınalabilecekleri taşıtların bedelleri kendi bütçelerinde özel bir tertibe konulur. Ancak bu Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelde yazılı (İl Valileri) taşıtları, İçişleri Bakanlığınca lüzum görüldüğü takdirde, gelir durumu müsait olan İl Özel İdare bütçelerinden de satın alınabilir.

Diğer kurumlar tarafından bu kanun gereğince taşıt satın alınabilmesi ancak satın alınacak taşıtın kullanılacağı hizmet, taşıtın cinsi ve muhammen bedeli gösterilmek suretiyle önceden alınmış Bakanlar Kurulunun müsaadesine tabidir." denilmektedir.

237 sayılı Taşıt Kanunu uygulamasıyla ilgili olarak İçişleri Bakanlığınca bütün illere gönderilen genelgenin 2 nci maddesinde Kanun hükümlerine tabi olmayan taşıtlar ele alınmakta, bu maddenin (a) fıkrasında "Traktör, arazöz, motorla işleyen her çeşit ziraat ve inşaat makinası (Damperli kamyon dahil), hava taşıtları" denilmektedir.

1991 yılı Bütçe Kanununun 12 nci maddesi (b) fıkrasında:

"Başbakanlık taşıt edinilmesi, kullanılması ve elden çıkarılması konularında her türlü düzenlemeleri yapmaya, tedbirleri almaya ve ilgili kuruluşları bu amaçla görevlendirmeye yetkilidir." denilmektedir.

Bu yetkiye dayanılarak Maliye ve Gümrük Bakanlığı bu hususlarda görevlendirilmiştir.

Bu Bakanlığın yayınladığı 12 sıra Nolu Bütçe Uygulama Talimatının 1 inci maddesinde:

"237 sayılı Taşıt Kanununa göre emir ve zatlarına verilen bu Kanuna ekli (1) sayılı cetvelde belirtilen (Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreterliği hariç) taşıtlar ile (2) sayılı cetvelin 1 ve 2 nci sırasında yer alan Başbakanlığa ait taşıtlar dışındaki diğer yabancı menşeli binek ve station-wagon cinsi taşıtlar satılacaktır." denilmektedir.

Aynı Talimatın 10 uncu maddesinde:

"İl Özel İdareleri il belediyelerin ellerinde bulunan yabancı menşeli binek ve station wagon cinsi taşıtlarla ilgili uygulama ise, yukarıda belirtilen ilkelere göre valiler ve belediye başkanlarınca yapılacak düzenlemeler dairinde yürütülecektir." denilmektedir.

14 sayılı Bütçe Uygulama Talimatının 3 ve 4 üncü maddelerinde:

"3- İl Özel İdareleri ve belediyelerin ellerinde bulunan yabancı menşeli binek ve station wagon cinsi taşıtların satışıyla ilgili olarak 12 sıra numaralı 1990 Mali Yılı Bütçe Uygulama Talimatının 10 uncu maddesinde belirtilen düzenlemeleri, il özel idarelerinde vali, belediyelerde ise, belediye başkanı yapacak ve bu taşıtların kendi usulleri ile satacaklardır. Satılan bu taşıtların marka, model ve satış bedelleri belirtilerek İçişleri Bakanlığı kanalı ile Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğüne başvurulacak ve yerlerine bedelleri karşılığında yerli üretim taşıt satın alınacaktır.

4-3 üncü maddede belirtilen şartların yerine getirilmesi kaydıyla, mahalli idarelerin taşıt ihtiyaçları Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğüne karşılanarak ilgili mahalli idarelerin ismi belirtmek suretiyle satışı yapılan yabancı menşeli taşıtlar ile karşılanan taşıtların adet, marka, model ve satış tutarını gösteren listeler adı geçen Genel Müdürlük tarafından aylık periyotlar halinde Bakanlığımız Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğüne gönderilecektir." denilmektedir.

Yukarıya alınan mevzuat hükümleri ile dosyada mevcut belgelerin birlikte değerlendirilmesi sonucunda:

a) İl Özel İdaresinin işlettiği Petrol Ofisine petrol taşımakta kullanılan tankerin damperli kamyon gibi iş makinası zımında değerlendirilmesi her ne kadar kıyas yoluyla olmakta ise de hazinenin bu işlemde bir kaybı olmadığı, aksine patrimonunun arttığı ve kamu hizmetinin yerine getirildiği;

b) Bütçe Kanunu gereği yapılan düzenleme ile satılması öngörülen yabancı menşeli binek otosunun yerine yine bu kanunun verdiği yetkiye dayanılarak çıkarılan Bütçe Uygulama Talimatı hükmü uyarınca ve bu talima-

tın yetki verdiği Valilik makamınca yapılan yerli binek arabası satın alınmasında, alınan yasa ve diğer düzenlemeler ile hizmetin gereği olarak yapıldığı ve hazinenin de herhangi bir zararının bulunmadığı gözönüne alınarak ilâmın 1 inci maddesiyle verilen tazmin hükmünün tamamının KALDIRILMASINA; oybirliği ile,

2- Aynı ilâmın 2 inci maddesiyle çeşitli kuruluşlara ait 4 adet aracın kasko sigortası yaptırılarak bedellerinin ödendiği ve bunun mevzuata aykırı olduğu gerekçesiyle toplam 5.762.485.- lira hakkında tazmin hükmolunmuştur.

Çeşitli kanunlar, bu meyanda 3330 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 75 inci maddesinde İl Özel İdaresinin mallarının korunması açısından Devlet malı olduğu açıkça belirtilmektedir. Genel Bütçe Yasalarında da Devlet mallarının sigorta edilmemesi esas getirilmiştir. Bu esas kapsamına, yukarıda bahsedilen kanunlar uyarınca sadece genel ve katma bütçeli kuruluşların malları değil, korunmaları açısından Devlet malı sayılan Özel İdare malları da girmektedir. Dolayısıyla, Devlet malı olan otoların kanunen zorunlu olmayan sigortalarının yaptırılarak giderlerinin ödenmesi mevzuata aykırı olduğundan 994 sayılı ilâmın 2 nci maddesiyle verilen TAZMİN HÜKMÜNÜN TASTİKİNE, oybirliği ile;

Konu :

Muvazzaf Takdir Komisyonu başkanına komisyon toplantılarına katılması asli görevinden olması nedeniyle huzur ücreti ödenemeyeceği hk.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 87.maddesinde, başlığında da belirtildiği üzere ikinci görev yasağı düzenlenmiş ve son fıkrasında "Ancak, bu Kanunun memurlara ikinci görev verilmesini öngören hükümleri ile hakem, tasfiye memuru ve bilirkişilere takdir olunan, İl Genel Meclisi ve İl Daimi Encümeni başkanları, özel kanunlarla kurulan ve asli görevlerinin devamı niteliğinde olmayan çeşitli kurul, komisyon, heyet ve jüri çalışmalarına, Üniversiteler, Akademiler, Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü ve Özel Kanunlarla kurulan araştırma kurumları tarafından idareyle ilgili olarak yapılan inceleme ve araştırma çalışmalarına katılanlar için özel kanunlarınca gösterilen veya bu kanunlara dayanılarak tesbit edilen ücretlerin ödenmesine ilişkin hükümler saklıdır." hükmüne yer verilmek suretiyle ikinci görev yasağına istisnalar getirilmiş bu çerçevede diğer istisnaların yanısıra 657 sayılı Kanunun ikinci görev verilmesine ilişkin hükümleri ile bazı özel kanunların öngördüğü ücretlerin devlet memurlarına da ödenmesine imkan sağlamıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu da, anılan maddede özel kanun olarak belirtilen kanunlardan biridir. 213 sayılı Kanunun 92.maddesinde belirtilen komisyonların başkan ve üyeleri için öngörülen ücretlerin bu komisyonlarda görev alan devlet memurlarına ödenebilmesi 657 sayılı Kanunun 87.maddesi hükmü uyarınca mümkün olabilmektedir.

657 sayılı Kanunun 87.maddesine göre, asli görevlerinin devamı niteliğinde olmayan komisyon çalışmalarına katılanlar için 213 sayılı Vergi Usul Kanununun komisyon toplantıları için öngörülen ücrete ilişkin hükümleri saklı tutulmuş olmaktadır.

Muvazzaf Takdir Komisyonu başkanları ise münhasıran bu görevler için tahsis edilen kadrolara atanmak suretiyle görev yaptıklarından ve komisyon toplantılarına katılmaları asli görevlerinden olduğundan bu memurlara komisyon toplantıları için huzur ücreti ödenmesi kanuna aykırı olmaktadır.

Muvazzaf Takdir Komisyonu Başkanlarına huzur ücreti ödenmesine yasal olarak imkan bulunmaması nedeniyle 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 92.maddesiyle Maliye Bakanlığına tanınan yetki sadece ödenecek ücretlerin miktarını tayinle sınırlı olduğundan Kanuna aykırı bir hususu yetkisini aşarak düzenleyen Maliye Bakanlığının sözkonusu Genelgedeki konuya ilişkin düzenlemesinin muteber addedilmesi de mümkün bulunmamaktadır.

Bu nedenle dilekçi iddiasının reddi ile ... sayılı ilâmın 1.maddesiyle verilen .....liraya ilişkin tazmin hükmünün TASDİKİNE.

Konu :**Tapuya hazine adına tescili gereken arsa için kamulaştırma bedeli ödenemeyeceği hk.**

.....Devlet Hastanesi yapmak üzere, 1996 yılında kamulaştırma kararı alınan, bedeli bankada bloke edilen, fakat kamulaştırma işlemleri tamamlanmadan üzerine alındığı, idarece tebligat ile akit ve tescil işlemleri yürütülmediği, 683 sayılı Kanununun 16.maddesi hükümleri yerine getirilmediği için tapuda halen malikleri adına kayıtlı görünen arsanın mirasçuları araştırılmadan, veraset ilanı aranmadan, mirasçılardan birine yersiz olarak kamulaştırma bedeli ödendiği gerekçesiyle ..... sayılı ilâmın 2 inci maddesiyle .....liraya tazmin hükmolunmuştur.

Dilekçilerden Sayman ..... 1996 ve 1974 yıllarında kamulaştırma işlemi yapılmış olmasına rağmen bunları hiç yapılmamış gösterip yeniden evrak düzenlenmesinde saymanın kusurunun aranmaması gerektiği; Devlet Harcama Belgeleri yönetmeliğinin 46 ıncı maddesinde yazılı belgelerin verile emrine ekli olduğunu Saymanın bu belgeler dışında kamulaştırılan arsanın daha önce kamulaştırılıp kamulaştırılmadığını ve kamulaştırılmışsa bedelinin bankaya bloke edilip edilmediğini araştırmak zorunda olmadığını; hak sahibinin kimliği konusunda ise verile emrine ekli belgelerde ..... oğlu ..... mirasçısı ..... 'a ait arsa" ifadesine yer verilmek suretiyle kendilerinin yanıltıldığı, ayrıca ödemenin yasal dayanağı olan istimlak kararı ile kamulaştırma kıymet takdir komisyonu kararını düzenleyen ve onaylayan kişilerinde sorumlu tutulmadığını ileri sürmektedir.

Tahakkuk memuru Op.Dr. .... ise istimlak işlerinin görevine başlamadan önce ele alındığını, mali konularda bilgisinin yeterli olmadığını, ödemeyi yapan muhasebe müdürlüğünün dosyayı incelemiş olması gerektiğini, esasen parayı alan ..... 'a karşı hazine tarafından açılan davanın ..... Asliye Hukuk Mahkemesinde karara bağlanarak adı geçenden paranın tahsiline karar verildiğini ileri sürerek tazmin hükmünün kaldırılmasını talep etmektedir.

Verile emri ve ekleri arasında yer alan 22.12.1996 gün ve 810 karar sayılı ..... İl İdare Kurulunun Kararında 50 yataklı ..... Devlet Hastanesi inşaatına planlanan arsanın istimlakı için kamu yararı kararı alındığı, aynı kurulun 28.3.1974 gün ve 336 sayılı kararı ile ise 1966 yılında kamulaştırma kararı alınan arsanın sahiplerinden bir kısmının doğru tespit edilememesi nedeniyle takdir edilen kıymet üzerinden ödeme yapılamadığı, ilk kararın tashihi suretiyle yeni tespit edilen mülk sahipleri adına kayıtlı yerlerin kamulaştırılması kararlaştırılmıştır.

Daha sonra kıymet takdiri komisyonunun 4.11.1991 günlü kararı ile maliki ..... adına tapuda Nisan 1237 tarih, No:9, Cilt No: 27,

Sayfa No: 47 de kayıtlı 1838 m² arsaya toplam 145.202.000.-TL. değer tespit edilmiştir.

Sağlık Bakanlığının 14.1.1992 tarihli oluru ile de İl İdare Kurulunun 28.3.1974 gün ve 336 sayılı Kamu menfaati kararına rağmen ve Kamulaştırma bedeli bankaya bloke edilen ancak tebligat ve akit tescil işlemleri yürütülmediği gibi 6830 sayılı İstimlak Kanunu'nun 16.maddesi hükmü de yerine getirilmeyerek İdare adına tapu tescili yapılmayan, tapu kayıtlarına göre halen malikleri adına kayıtlı görünen taşınmazın kamulaştırılarak bedelinin 1992 yılı bütçe ödeneğinden karşılanması onaylanmıştır.

Diğer yandan ..... Devlet Hastanesi Baştabipliğinin 6.11.1991 gün ve 1008 sayılı ..... Sağlık Müdürlüğüne gönderdiği yazıda "Daha önce yapılan istimlak kararı ile ilgili ..... Ziraat Bankasına bloke edilen kamulaştırma bedelinin yatırıldığına dair makbuzun araştırılmasının uygun olacağı, bulunması halinde 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu uyarınca mahkemeye tevdi edip delil tespiti yoluyla tescilinin sağlanabilmesi mümkündür." denilmek suretiyle 1966 ve 1974 yıllarında yürürlükte bulunan ve ilâmın gerekçesinde yer verilen 6830 sayılı Kanunun 16 ıncı maddesi hükmüne göre mahkeme kararı ile tapu tescil işlemi yapılabileceği hususu vurgulanmıştır.

6830 sayılı Kanunun 16 ıncı maddesi, mahkemede dava açıldığı ve dava neticesi beklenmeksizin istimlak olunan gayrimenkule hemen elkonulmasına zaruret görüldüğü takdirde, kamulaştırma bedelinin bankaya yatırılarak mahkeme kararı ile tapu tescil işleminin yapılabileceğini öngörmektedir.

Aynı Kanunun 17 nci maddesinde ise, takdir olunan bedele kanuni müddet içinde mahkemeye müracaat ile itiraz edilmediği ve tapu dairesinde rıza ile ferağ muamelesi yapılmadığı halde de kamulaştırma bedelinin bankaya yatırılarak mahkeme kararı ile tapu tescil işleminin yapılabileceği ifade olunmaktadır.

Görüldüğü gibi 6830 sayılı yasanın kamulaştırma bedelinin bankada bloke edilme durumu 16 ve 17 ınci maddelerde yer almakta olup, kamulaştırma bedelinin bankaya yatırılmasını takiben tapu tescil işleminin delil tespit yoluyla mahkemeden istenmesi gerekirdi.

Bu yol izlenmeden 1991 yılında yeniden kıymet takdiri yapılarak tespit edilen yeni bedelin 1992 yılında maliklere ödenmesi yukarıda açıklanan mevzuat hükümlerine aykırıdır.

Bu aykırılığın 1992 yılında ödemeyi yapan tahakkuk memuru ve sayman tarafından tesbiti 1050 sayılı Kanun hükümlerinin getirdiği bir yükümlülük olup, ödeme evrakında da bu hususların anlaşılmasını sağlayan belgeler mevcuttur. Bu nedenle sayman ve tahakkuk memurunun ödemedenden sorumlu tutulmaması gerektiği yolundaki iddialarının reddi gerekir.

Diğer yandan dilekçi sayman tarafından ödemenin yasal dayanağı olan istimlak kararı ile kıymet takdir komisyonu kararını düzenleyen ve onaylayan kişilerin de sorumluluğa dahil edilmesi gerektiği talep olunmakta ise de, 1992 yılında yapılan ödeme ile ilgili olarak yeni bir istimlak kararı alınmamış olup, kıymet takdir komisyonunun bedel tespitine ilişkin kararı vardır. Bu karar yukarıda belirtilen mevzuata aykırı gelişmelerin üstünde ödemeye esas teşkil eden bir belge mahiyetinde olmadığından 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu'nun 22/E maddesi kapsamında görülmesi mümkün değildir.

Ayrıca, gerek mülga 6830 sayılı İstimlak Kanunu'nun 5 inci maddesinde gerekse 4.11.1983 tarihli Kamulaştırma Kanunu'nun 5 inci maddesinde Devlet yararına kamu yararı kararı verilmek suretiyle kamulaştırma yapılmasının İl İdare Kurulu'nun yetkisinde olduğu belirtilmiş olup Sağlık Bakanlığının onayını kamulaştırma kararı olarak değerlendirmek mümkün olmadığı ve yeni bir kamulaştırma kararı da alınmadığı cihetle sorumluluğun genişletilmesi yolundaki talebin reddi gerekir.

Diğer yandan 1966 yılında kamulaştırma kararı alınan arsa ile ilgili olarak malikler tarafından ..... Kadastro mahkemesinde 15.7.1991 tarihinde hazine'ye karşı açılan kadastro tespitinin iptali davası, 16.5.1995 tarihinde karara bağlanmış ve mahkeme ilâmında; dava konusu 1327 tarih 9 no.lu tapulu arsanın kendi hudutları içinde olduğu oysa kadastro tespiti sırasında 327 ada 1 no.lu parsel olarak hazine adına tespitinin yapıldığı iddiasına karşı, taşınmazın tamamının kamulaştırılıp kamulaştırma bedelinin de ..... Ziraat Bankasına bloke edildiği, bu duruma göre mülkiyetin istimlakın tamamlanması ile istimlak eden kuruma geçtiği, ... Valiliği İl İdare Kurulu'nun 22.12.1966 tarih 810 no.lu kararı ile taşınmazın bulunduğu yerde devlet hastanesi yapılması için kamu menfaati kararı alındığı ve bu amaca uygun olarak üzerine tesis yapıldığı, kamu menfaati kararı alınmasından itibaren geçen 20 yıl süre içinde tapuda kayıtlı malikleri tarafından dava açılmadığı ve İstimlak Kanunu'nun 38. maddesi uyarınca da dava açma haklarının kalmadığı anlaşılacakla, dava konusu ..... İlçesi Soğuksu Mahallesi 327 ada 1 parsel no.lu taşınmazın tapulama tespitinde olduğu gibi hazine adına tapuya kayıt ve tesciline hükmolunmuştur.

Görüldüğü gibi mahkeme kararını 4.11.1983 gün ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 38 inci maddesinde yer alan; "Kamulaştırma yapılmış, ancak işlemleri tamamlanmamış veya kamulaştırma hiç yapılmamış iken kamu hizmetine ayrılarak veya kamu yararına yönelik bir ihtiyaca tahsis edilerek üzerinde tesis yapılan taşınmaz malın malik, zilyed, veya mirasçılarının bu taşınmaz mal ile ilgili her türlü dava hakkı yirmi yıl geçmekle düşer. Bu süre taşınmaz mala el koyma tarihinden başlar." hükmüne dayandırılmış olup, bu hüküm karşısında sorumluların tespit edilen yeni bedel üzerinden ödeme yapmaları mevzuata aykırıdır.

Yukarıda yapılan açıklamalar muvacehesinde 6830 sayılı Kanunun 16 veya 17 inci maddeleri uygulanmak suretiyle delil tespiti yoluyla tapu tescil işlemi yapılması gereken taşınmazın, esasen 4.11.1983 gün ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 38 inci maddesi gereği malik zilyed veya mirasçılarının her türlü dava hakkı 20 yıllık zaman aşımı nedeniyle düşmüş olduğundan, alınan kamu menfaati kararı uyarınca kullanıldığı husus da gözönünde bulundurularak tapuya hazine adına tescili gerekirken kamulaştırma bedeli ödenmesi mevzuata aykırıdır.

Ayrıca, Devlet Harcama belgeleri Yönetmeliğinin 7 inci maddesinde; "Ödeme, alacaklıya veya durumuna göre vekiline, velisine, vasisine veya mutemedine yapılır..... Vekaletname Defterine kaydedilerek Saymanlıklarda açılacak dosyalarda saklanır. İlgilinin durumu her ödemededen önce kontrol edildikten sonra ödeme yapılır....." denilmiş ve ödeme belgeleri arasında mirasçıya ödeme yapılacağı zikredilmiş olmasına karşın veraset ilâmı aranmaksızın .....'a bedelin tamamının ödendiği; ..... Asliye Hukuk Mahkemesinin 6.10.1994 gün ve 1994/134 Karar sayılı ilâmı ile adı geçenin bahse konu taşınmazın sadece 4500/22380 kısmının varisi olduğunun anlaşıldığı; esasen yukarıda belirtilen nedenlerle kamulaştırma bedeli ödenmemesi gereken taşınmaz için yapılan ödemede veraset ilâmının aranmaması nedeniyle ikinci bir yanlışlığın yapıldığı tesbit edilmiş olduğundan, ... sayılı ilâmın 2 nci maddesiyle verilen ..... liraya ilişkin tazmin hükmününün TASDİKİNE.